

Assemblea Ciutadana pel Clima

Democratitzem la Taula Social del Canvi Climàtic!

Ens trobem en un moment clau per a la lluita contra el canvi climàtic. Calen accions decidides, ràpides i que vagin a l'arrel dels problemes si volem mantenir-nos dins dels límits ecològics que la comunitat científica està demandant per evitar un canvi climàtic potencialment catastròfic.

El 2020, any que havia de ser clau en la lluita contra la crisi climàtica, ens ha deixat una pandèmia sense precedents i una crisi social i econòmica que durarà anys. La pandèmia ens ha revelat la necessitat de fomentar la prevenció, cuidar les persones i els ecosistemes i enfortir els nostres sistemes públics.

Davant d'aquest marc, creiem que és necessari donar una volta a allò que entenem com a participació ciutadana i escoltar les múltiples veus que conformen el nostre país per dissenyar com sortim d'aquestes múltiples crisis que vivim i viurem.

En aquest sentit, la proposta de **composició i règim de funcionament de la Taula Social del Canvi Climàtic**, tal com ha estat presentada per la Generalitat de Catalunya, adopta el format d'una trobada d'agents socials no-vinculant que ens allunya d'un model de participació efectiva.

Per això, proposem seguir l'exemple d'alguns països líders europeus i fer que la Taula Social adopti el format d'una **Assemblea Ciutadana pel Clima** similar a la que ja existeix a Regne Unit, Irlanda o França.

Què és una Assemblea Ciutadana?

Una Assemblea Ciutadana és un grup de persones **seleccionades aleatòriament** d'arreu del país que són representatives del conjunt de la població, a través d'un *mostreig aleatori estratificat*, aplicant diversos **criteris de selecció** com p. ex. edat, gènere o nivell d'educació, que rep l'encàrrec de deliberar i arribar a conclusions sobre temàtiques concretes.

Per exemple, en el cas de Regne Unit, es va seleccionar una Assemblea Ciutadana de 110 persones, a través dels següents criteris: edat, gènere, nivell d'educació, ètnia, on viuen del país, si viuen en un àmbit urbà o rural, i les seves actituds davant el canvi climàtic. Aquí es poden veure els detalls: <https://www.climateassembly.uk/detail/recruitment/>.

En aquest sentit, creiem que la seva composició hauria de garantir la participació de **col·lectius vulnerables**, reservant-los una **quota de participació** més enllà del pes que tenen en el cens de la població, precisament, per la seva condició de vulnerabilitat.

Per què una Assemblea Ciutadana pel Clima?

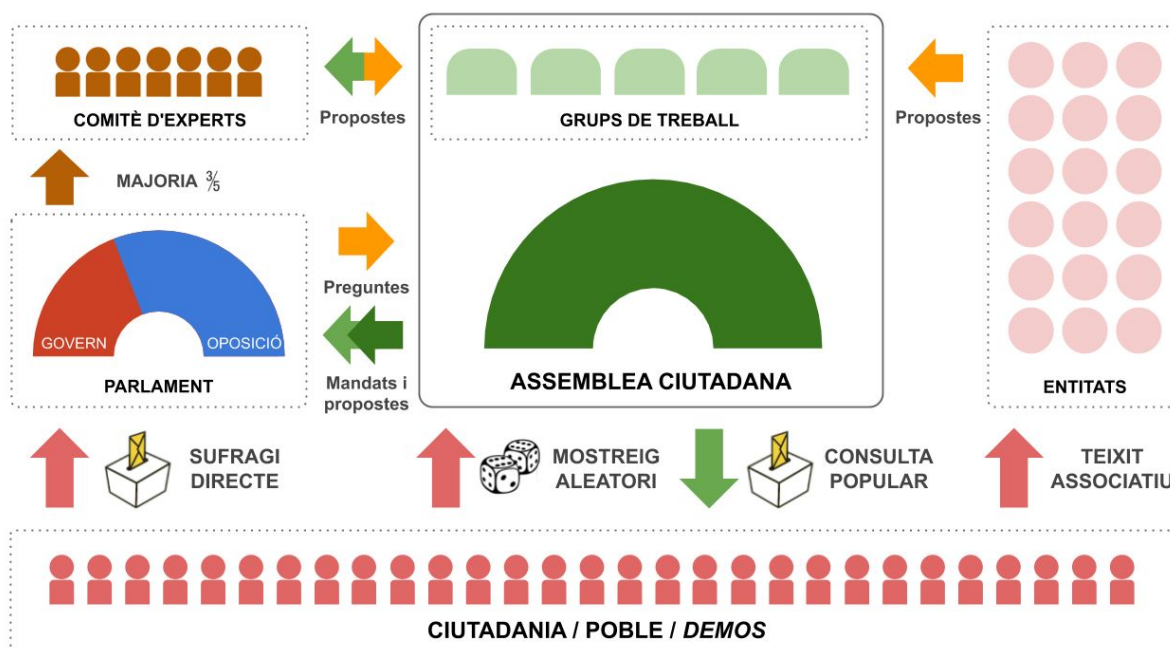
El Consell de Drets Humans de l'ONU va publicar al juny de 2019 un informe on advertia que la **situació d'emergència mundial** provocada per l'escalfament global no només socavaria els drets bàsics a la vida, l'aigua, l'alimentació i l'habitatge de centenars de milions de persones, sinó que també perjudicaria greument a la democràcia i l'estat de dret.

En aquest sentit, l'ONU recomana als governs “*deixar de donar passes curtes en la direcció equivocada*” i integrar a la ciutadania de forma activa a l'acció pública. En aquest context, tant l'UE com l'ONU demanen que les Assemblees Ciutadanes no siguin un mer simulacre democràtic i que s'evitin “*gests superficials*”.

La recent crisi del COVID-19 fa palès la necessitat d'una profunda **renovació democràtica** que permeti que l'acció pública superi els bloquejos polítics i la preocupant instrumentalització conflictiva de la crisi, així com la pressió de grups d'interès.

Com s'implementaria a Catalunya?

A continuació, explicarem la proposta de funcionament de la Taula Social en format Assemblea Ciutadana, adaptant-nos al marc jurídic de la Llei Catalana de Canvi Climàtic:

1. L'Assemblea Ciutadana (AC) rep unes **preguntes** específiques acordades pel **Parlament** de Catalunya.

Per exemple, l'AC del Regne Unit havia de donar resposta a què hauria de fer el país per arribar a la neutralitat d'emissions el 2050. La primera sessió feia una

introducció general sobre el canvi climàtic i la resta de setmanes es van crear grups de treball per tenir converses en profunditat sobre diferents temes com l'ús de l'energia, la gestió del territori, etc.

2. L'AC crea **grups de treball**, conformats per membres de la pròpia AC, per tractar en profunditat les diferents temàtiques relacionades amb les preguntes formulades.

Aquests grups de treball garanteixen la participació de les **entitats** i les **associacions** més representatives, tal com especifica la Llei Catalana de Canvi Climàtic, de dues formes:

- a. L'AC pot convidar a persones o entitats a participar d'un grup de treball
- b. Les entitats -directament- poden sol·licitar participar en els grups de treball

Les persones i entitats participarien com a **ponents** (amb un temps limitat) per defensar les seves posicions respecte la temàtica a tractar al grup de treball corresponent.

En aquest sentit, el Govern realitzarà una **promoció activa** d'aquest procés participatiu dels grups de treball i habilitarà un **registre públic** de persones i entitats participants de cada grup de treball. Les sessions dels grups de treball seran emeses en directe (*streaming*) i desades en un **repositori públic** amb les actes i vídeos de cada sessió. Tota aquesta informació serà d'accés obert i estarà centralitzada en un portal web *ad hoc*.

Davant la situació actual d'emergència climàtica, les **sessions** dels grups de treball s'haurien de convocar **mensualment** (com a mínim), prioritzant la realització en **cap de setmana** per fer un treball intensiu i facilitar la participació de persones i entitats, com a ponents, en els diferents grups de treball.

3. Per tal de tenir un debat de qualitat, l'AC també pot demanar al **Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic** (CECC) que prepari i exposi algun **resum i/o informe previ** sobre alguna temàtica i, per tal d'estudiar la viabilitat de les seves conclusions, l'AC també li podrà demanar **assessorament tècnic**. De la mateixa manera, el CECC pot demanar a l'AC la seva opinió sobre polítiques a implementar (com els pressupostos de carboni). En definitiva, la relació entre l'AC i el CECC hauria de ser fluida en els seus **processos deliberatius**.
4. Els grups de treball de l'AC deliberen i acorden unes **conclusions** que presentar al Ple de l'AC.
5. El Ple de l'AC escolta les conclusions dels grups de treball, delibera i **ratifica o rebutja** les conclusions presentades.

Les conclusions ratificades per una **majoria qualificada de 3/4** de l'AC seran proposades vinculants pel Govern (**mandats**) i les conclusions ratificades per **majoria**

simple seran **propostes** sotmeses a ratificació del Parlament o, en casos d'especial interès general, sotmesos a consulta popular.

En cas que el Parlament rebutgés una proposta, n'hauria de justificar els motius i informar a l'AC. En cas que hi hagués més d'una proposta que sotmetre a consulta popular, es concentraria tot en una sola convocatòria a mode de "multiconsulta".

En conclusió, la conformació d'una Assemblea Ciutadana pel Clima és una **innovació democràtica** que permet obrir un **debat social** vers un tema tan complex com el canvi climàtic d'una forma molt pionera. La participació directa de la societat pot evitar les confrontacions partidistes, augmentar el suport públic a la lluita contra el canvi climàtic i donar un mandat clar al Govern sobre les polítiques a dur a terme.